

Kas ketvirta moteris mažiausiai kartą gyvenime patiria partnerio fizinę arba seksualinę prievartą. Nukenčia visų socialinių sluoksnių moterys.

Vokietijos federalinės šeimos, pagyvenusių žmonių, moterų ir jaunimo reikalų ministerijos pranešimas, 2020 02 02

Federalinės šeimos reikalų ministerijos atliktas tyrimas parodė, kad moterys, vaikystėje mačiusios smurtą tėvų namuose, dvigubai dažniau tampa smurto šeimoje aukomis. Moterys, pačios buvusios tėvų smurto aukos, suaugusios net tris kartus dažniau patiria partnerio smurtą.

Astrid-Maria Bock, BILD-Zeitung, 2017 06 27

Ar matot — šviečia jums mėnulis?
Bet jūs tik į jo vieną pusę žiūrit.
Jis apvalus ir nuostabus.
Yra daugiau tokių dalykų —
Mes pasitinkame juos juoku,
Nes jų nemato akys mūs.

Matthias Claudius
(1740—1815)

Autoriaus pastaba

Suprantama (ir laimei), daugelis šiame trileryje aprašytų įvykių yra tik mano fantazijos vaisiai. Vis dėlto palydos telefonu paslauga žmonėms, kurie nejaukiai jaučiasi naktį grįždami namo, egzistuoja iš tikrųjų. Ši idėja kilo Stokholme. Ten tarnyba įsikūrusi policijos patalpose. Vokietijoje tam tikriausiai nėra pinigų, todėl darbą atlieka savanoriai. Tai — dar viena priežastis, kodėl šiai svarbiai institucijai dažnai tenka kovoti dėl išlikimo. Daugiau informacijos galite rasti interneto svetainėje *www.heimwegtelefon.net*.

*Skirta visiems,
kuriems baimė yra nuolatinė palydovė*

Svarbus įspėjimas:

Tai pasakojimas apie smurtą artimoje aplinkoje — masinį reiškinį, apie kurį mūsų visuomenėje kalbama per mažai. Žmonėms, praeityje patyrusiems arba dabar patiriantiems tokį smurtą, knygoje aprašomi įvykiai gali sukelti stiprias emocines reakcijas. Lietuvoje jūs galite gauti pagalbos: skubi pagalba 112; <https://www.specializuotospagalboscentras.lt/>; Pagalbos moterims linija: pagalba@moteriai.lt, 8 700 55516; Pagalbos vyrams linija: info@vyrulinija.lt, 8 670 00027; Vilties linija: viltieslinija.lt, 116 123; Emocinės paramos svetainė: <https://pagalbasau.lt/>.

Prologas

Po visų sužalojimų, padarytų jautriausiose kraujosruvomis išmarginto kūno vietose, po daugybės smūgių į veidą, nugarą, inkstų sritį ir pilvą, nuo kurių šlapimas daugelį dienų nusidažydavo burokėlių spalva, po skausmų, kuriuos jis sukėlė sodo laistymo žarna bei lygintuvu, ji niekada nebūtų pagalvojusi, kad kada nors dar galės *tai* pajusti.

Toks seksas — tai beprotybė, — galvojo ji prieblandoje gulėdama ant lovos. Vyras, kurį buvo beprotiškai įsimylėjusi, ką tik atsikėlė ir nuėjo į vonią.

Negalėtum pasakyti, kad ji turėjo daug galimybių palyginti jį su kitais. Iki santuokos buvo vos du meilužiai, tačiau atrodė, jog visa tai — tolimesnė tolimesnė praeitis. Neigiamos patirtys seniai išstūmė viską, kas praityje buvo gero.

Jau daugybę metų viskas, kas vyko miegamajame, sukeldavo tik skausmą ir pažeminimo jausmą.

O dabar aš guliu čia. Alsuodama jaučiu mano gyvenime atsiradusio vyro kvapą ir tetrokštu, kad meilės naktis vėl prasi-dėtų iš naujo.

Ji stebėjosi savimi, kad taip greitai ėmė juo pasitikėti ir papasakojo apie santuokoje patiriamą smurtą. Nuo pirmos pažinties akimirkos jautė jam trauką — tiek klausydamasi žemo balso, tiek žiūrėdama į tamsias akis, kurios į ją žvelgdavo taip, kaip niekada nežvelgdavo sutuoktinis.

Atvirai, nuoširdžiai, su meile.

Ji beveik iškart papasakojo jam net apie vaizdo įrašą. Apie tą vakarą, kai sutuoktinis ją privertė tai daryti. Su vyrais.

Su daugybe vyrų, kurie ją skriaudė ir žemino.

Sunku patikėti, kad dar kartą gyvenime savo noru atsidaviau „stipriosios“ lyties atstovui, — galvojo ji klausydama vandens šniokštimo dušo kabinoje, už kurios durų pradingo jos svajonių žmogus. Paprastai po to, kai sutuoktinis pasinaudavo jos kūnu, ji valandų valandas bandydavo nusigremžti pasibjaurėjimo jausmą, tačiau šį kartą mėgavosi į odą įsigėrusiu aštroku meilės nuotykiu kvapu ir labiausiai troško išsaugoti jį amžinai.

Vanduo liovėsi šniokštęs.

— Norėtum dar ką nors nuveikti? — iš vonios atsklido linksmai ištartas klausimas, o tada jis išėjo iš dušo.

— Labai norėčiau, — atsakė ji, nors neįsivaizdavo, kaip pasiteisins vyrui, kodėl taip ilgai užtruko.

Kita vertus, tai buvo nesvarbu...

Ji pažvelgė į laikrodį, kurį segėjo ant riešo, bet buvo per tamsu, kad galėtų įžiūrėti ciferblatą. Be siauro spindulio, krentančio pro praviras vonios duris, dar truputis šviesos atsklido nuo blausiai apšviesto meno kūrinio. Tai buvo šiek tiek išlenktas samurajų durklas su žalsvai žvilgančia perlamutrine rankena, pakabintas ant miegamojo sienos ir apšviestas dviem pritemdytais LED šviestuvais, kurie sukūrė aplinką, šiek tiek primenančią naktinę šviesą.

Kai ištiesė ranką paimti mobilųjį telefoną, akys užkliuvo už šviesos jungiklių dėžutės, įmontuotos į naktinį stalėlį.

— Gal nori išgerti kokteilį?

Ji paspaudė kraštinį mygtuką ir tyliai sukikeno paaiškėjęs, kad jo funkcija visiškai kitokia. Kadangi paklodė buvo seniai nuslinkusi, ji galėjo matyti lovą, kuri dabar švytėjo mėlyna halogenine šviesa. Toks apšvietimas sukūrė iliuziją, kad guli baseine ant pripučiamo čiužinio.

Ji sukryžiuavusi kojas sėdėjo ant čiužinio, kurio vandens užpildas spindėjo taip įspūdingai ir ryškiai kaip fluorescuojanti švytinti lazdelė. Be to, jis keitė spalvas. Jūros mėlynumas virto fosforo geltoniu, tada — akinančia balta šviesa ir...

— Kas tai? — paklausė ji.

Tyliai. Labiau savęs, nes pirmą akimirką pasijuto tikrai nustebusi. Tada palinko į priekį, norėdama pažvelgti pro rombo formos plyšį, susiformavusį tarp šlaunų ir tarpukojo.

O, Dieve maloningasis...

Pasibaisėjusi prispaudė delną prie burnos ir įsistebeilijo į čiužinį, ant kurio vos prieš kelias minutes mylėjosi su vyru.

Man haliucinacijos. Tai netiesa, kad matau...

— Taigi, tu tai radai, — iš kairės atsklido svetimas balsas. Atrodė, kad nepažįstamasis, ką tik pasirodęs vonios tarpduryje, laikė nuotolinį pultą, kuriuo galėjo valdyti tą siaubą. Lova po ja sušvito skaisčiai raudonai.

Vaizdas, kurį pamatė, buvo toks kraupus, kad ji norėjo išsiplėšti akis.

Taip, ji rado *tai*, bet *tai* neturėjo prasmės. Protas atsisakė suvokti siaubą, nes vaizdas, kurį matė, peržengė visas žmogaus vaizduotės ribas.

— Kur jis?! Ką tu jam padarei?! — rėkė ji nepažįstamajam taip garsiai, kaip dar niekada gyvenime nebuvo rėkusi.

Žmogaus pavidalo pabaisa artinosi prie lovos nešina švirksčiu ir šypsodamasi iš pasitenkinimo kalbėjo:

— Prašau, pamiršk savo meilužį. Manau, dabar pats laikas susipažinti su *manimi*.

1

Džiulis Tanbergas

Džiulis sėdėjo prie rašomojo stalo ir galvojo, kad užimas ausyje harmoningai dera su krauju, ištiškusiu ant sienos.

Paklaustas tikriausiai nesugebėtų paaiškinti, kokia šios liguistos asociacijos priežastis. Galbūt užimas, sklindantis iš ausinių, priminė per susiaurėjimą besiveržiančio skysčio šniokštimą.

Tarsi kraujas, plūstantis iš mirštančio žmogaus venų.

Kraujas, kuriuo galima išteplioti miegamojo sienas ir taip palikti žinią pasauliui.

Džiulis nukreipė akis nuo televizoriaus. Ekrane buvo matyti groteskiškai dideli raudoni skaičiai, užrašyti ant miegamojo sienos virš lovos, kur gulėjo nužudymo auka. Serijinio žudiko, praminto Kalendoriumi, braižas. Pasveikinimas, bylojantis: „Aš čia buvau, o tu džiaukis, kad mes nesusitikome.“

Antraip ir tu gulėtum ant šitos lovos. Su nuostaba veide ir perpjauta gerkle.

Jis maždaug devyniasdešimties laipsnių kampu pasisuko ant biuro kėdės prie rašomojo stalo. Televizorius pradingo iš regėjimo lauko — tai leido susikoncentruoti į pokalbį telefonu.

— Ei, ar ten kas nors yra? — jau trečią kartą paklausė jis, tačiau tas, kas buvo kitame ošiančio laido gale, vis dar neištarė nė žodžio.

Džiulis už nugaros išgirdo vyro balsą, kuris pasirodė pa-

žįstamas, nors iš tiesų jis niekada gyvenime šio žmogaus nebuvo sutikęs.

„Iki šiol rastos trys moterys, nužudytos savo butuose“, — pasakė iš veido pažįstamas vyras, kuris rūpinosi, kad žmonės, sėdintys tarp keturių savo namų sienų, reguliariai gautų informaciją apie šturpiausius nusikaltimus Vokietijoje.

„Byla XY... dar neištirta. Seniausias nacionalinis tikrų nusikaltimų tyrimo šou.“

Džiulis pyko negalėdamas surasti nuotolinio valdymo pultelio ir išjungti televizoriaus, kuris tikriausiai teberodė paskutinę Kalendoriumi praminto žudiko nusikaltimo vietą.

Kaip tik buvo kartojama laida, paprastai rodoma vakarais, penkiolika po aštuntos. Nuo pirmosios transliacijos ji buvo papildyta naujausiais vietos gyventojų liudijimais.

Darbo kambarys sename name Šarlotenburge jungė valgomąjį su gyvenamąja zona. Čia, kaip ir visame bute, buvo įspūdingai aukštos gipso lipdiniais puoštos lubos, ant kurių pirmieji gyventojai prieš šimtą metų tikriausiai kabino sunkius šviestuvus. Priešingai nei jie, Džiulis labiau mėgo prislopintą šviesą, todėl net televizoriaus ekrano švytėjimas jam atrodė pernelyg ryškus.

Belaidė laisvų rankų įranga su mažomis ausinėmis, sujungtomis ant pakaušio dedamu vielos lankeliu, ir mikrofonu, prisegamu priešais burną, leido ant žurnalais bei dokumentais nukrauto rašomojo stalo ieškoti televizoriaus nuotolinio valdymo pultelio.

Džiulis prisiminė, kad visai neseniai laikė jį rankoje, taigi pultelis turėjo būti čia pat, užkrautas popieriais.

„Ir kiekvienoje nusikaltimo vietoje — lygiai toks pats šiurpus vaizdas. Aukos krauju ant sienos parašyta nužudymo data.“

11 30

03 08

07 01

„*Modus operandi**“, dėl kurio nusikaltėlis buvo pramintas Kalendoriumi.“

Pirmasis nusikaltimas, nuo kurio po kelių valandų bus praėję lygiai metai, pernai lapkritį prikaustė visos žiniasklaidos dėmesį.

Džiulis trumpam liovėsi ieškojęs televizoriaus pultelio ir pažvelgė į gatvę pro didelį, šiek tiek išgaubtą grotuotą langą, turėjusį sulaukyti stipriai pustomą sniegą. Jis ir vėl nusistebėjo savo nesugebėjimu atsiminti, kokie buvo orai. Buvo visai nesunku įsidėmėti vos kartą girdėtus pačius keisčiausius dalykus. Pavyzdžiui, legendą, kad Hičkokas neturi bambos, arba kad pomidorų padažas devyniolikto amžiaus ketvirtajame dešimtmetyje buvo naudojamas kaip vaistas. Deja, niekaip nepavyko prisiminti, kokia buvo praėjusi žiema.

Ar pirmąjį praėjusių metų advento savaitgalį snigo, kaip ir dabar sninga didelėje Vokietijos dalyje? Rodės, kad rekordškai karšta tropinė vasara, kai temperatūra siekė net keturiasdešimt laipsnių, be jokio pereinamojo laikotarpio virto niūria žiema. Tiesą sakant, nebuvo labai šalta — nepalyginti su Grenlandija ar Maskva, — tačiau pakaitomis krentantys lietaus lašai ir sniego dribsniai, lydimi stipraus rytų vėjo, vertė žmones po darbų trumpiausiu keliu skubėti namo. Arba pas ausų, nosies ir gerklės gydytojus.

Vaizdas už lango veikė raminausiai — ir ne tik dėl to, kad

* Veikimo būdas (*lot.*). Čia ir toliau — vertėjos pastabos.

jis kontrastavo su Kalendoriumi praminto žudiko „freskomis“. Žvelgiant pro aukštus langus atrodė, kad paslaptinga filmavimo komanda po Šarlotenburgo gatvės žibintais šaudė konfeti patrankas, nes norėjo iš anksto parodyti kalėdinį spektaklį vietos gyventojams, įsikūrusiems išsvajotuose Vilhelmo stiliaus apartamentuose Lico ežero pakrantėje. Nesuskaičiuojama daugybė snaigių tarsi jonvabalių spiečiai šoko šiltos šviesos kūgiuose, o tada, genamos vėjo, užšalusiu ežero paviršiumi skriejo televizijos bokšto link.

— Ar jums kažkas trukdo su manimi kalbėti? — paklausė Džiulis galbūt jo klausančio pašnekovo. — Jeigu taip, sukosėkite vieną kartą.

Džiulis nebuvo įsitikinęs, bet jam pasirodė, jog išgirdo tylų kostelėjimą. Tarsi bėgikas būtų užspringęs įkvėptu oru.

Ar tai buvo kosėjimas?

Jis padidino nešiojamojo kompiuterio, per kurio programinę įrangą vyko pokalbis, garsą.

Vis tiek buvo girdėti laidos XY vedėjo balsas. Jei Džiuliui nepavyks rasti nuotolinio valdymo pultelio, liks viena išeitis — ištraukti televizoriaus laidą iš rozetės.

„Mes ilgai diskutavome, ar turėtume dar kartą jums parodyti nusikaltimo vietos nuotraukas. Deja, šie įrašai kol kas yra vieninteliai pėdsakai, kuriais tyrėjai bando sekti žudiką, gavusį Kalendoriaus pravardę.

Kaip matote...“

Džiulis akies krašteliu pastebėjo, kaip pasikeitė kameros perspektyva — vaizdą priartinantis objektyvas nukrypo į krauju užrašytus skaičius. Pritraukė juos taip arti, kad dekoratyvinis sienos tinkas atrodė tarsi mėnulio paviršius, kurį serijinis žudikas ne pagal paskirtį panaudojo kaip drobę.

„Vieneto viršutinė dalis įmantriai išraityta. Taigi, skaičius, kurį po pirmojo nužudymo nusikaltėlis užrašė ant sienos, pridėjus šiek tiek vaizduotės, atrodo panašus į jūrų arkliuką. Mūsų klausimas skamba taip: galbūt pažįstate šią rašyseną? Galbūt jau esate ją kažkur matę? Dėl naudingos informacijos...“

Džiulis krūptelėjo. Dabar viskas buvo aišku. Jis tikrai kažką išgirdo.

Krenkstelėjimas. Kvėpavimas. Staiga šniokštimas nutilo.

Aplinka, kurios garsai atsklido per ausines, staiga pasikeitė. Tarsi pašnekovas būtų išėjęs iš aerodinaminio vamzdžio ir atsidūręs nuo vėjo apsaugotoje vietoje.

— Aš jūsų nesupratau, todėl darau prielaidą, kad jums yra grasinama, — pasakė Džiulis ir tą pačią akimirką ant rašomojo stalo po reabilitacijos klinikos lankstinuku rado televizoriaus nuotolinio valdymo pultelį.

Bergerhofas — sveikatinimas, derantis su gamta

— Kad ir kas nutiktų, ryšys neturi nutrūkti. Neišjunkite pokalbio jokiais aplinkybėmis!

Jis išjungė televizorių ir pamatė savo atvaizdą plokščiame ekrane, kurį staiga užgrobė tamsa ir pavertė niūriu veidrodžiu. Nepatenkintas tuo, ką pamatė, Džiulis papurtė galvą, bet vis tiek turėjo pripažinti, kad atrodė geriau negu jautėsi. Jis buvo panašesnis į dvidešimt penkerių, o ne į trisdešimt penkerių metų vyrą. Be to, atrodė sveikas, nors iš tiesų sirgo.

Tai visada buvo jo prakeiksmas. Net kamuojamas skrandžio bei žarnyno gripo ar kentėdamas meilės kančias Džiulis aplinkiniams atrodė žydintis ir gyvenantis visavertį gyvenimą. Tik Dajana — moteris, su kuria siejo artimi santykiai, — ilgai-

niui išmoko „perskaityti“ jo kūno kalbą. Ji ilgai dirbo laisvai samdoma žurnaliste ir išsiskyrė nepaprasta empatija. Imant interviu ši savybė labai padėdavo iš pašnekovų išpešti ilgai saugotas paslaptis. Tai, ko ji pasiekdavo bendraudama su nepažįstamaisiais, žinoma, dar lengviau pavykdavo su artimiausiu žmogumi.

Ji atpažindavo besiartinančio kolapso požymius, kai po dviejų pamainų, praleistų bendrosios pagalbos centro dispečerinėje, jo rudos akys iš nuovargio patamsėdavo vienu tonu ir imdavo ryškiau žibėti arba gražiai išlenktos lūpos išsausėdavo po nesėkmingo bandymo telefonu instrukuoti motiną, gaivinančią savo vaiką. Tada Dajana tylėdama jį apkabindavo ir masažudavo įtemptus pečių raumenis. Gulėdama ant sofos, panardinusi veidą į tankius ir neklusnius Džiulio plaukus, ji tikrąja to žodžio prasme užuosdavo jo skrandžio skausmus, pervargimą bei dažnai apninkančią gilią melancholiją. Tikriausiai Dajana jį tyrinėdavo miegantį: stebėdavo nervingą krūpčiojimą, klausydavosi murmėjimo, švelniai uždėjusi ranką ant žasto nuramindavo riksmą. *Galbūt*. Jis praleido progą jos apie tai paklausti ir daugiau niekada nebeturės tokios galimybės.

Štai!

Šį kartą jis neabejojo. Žmogus kitame linijos gale sudejavo. Buvo neįmanoma atpažinti, vyras tai ar moteris, bet tas asmuo akivaizdžiai kentėjo skausmą, kurį stengėsi nuslopinti.

— Kas... kas čia?

Pagaliau. Pirmas pilnas sakiny. Nepanašu, kad skambinančiai moteriai prie galvos būtų laikomas ginklas, bet niekada negali žinoti.

— Aš esu Džiulis Tanbergas, — prisistatė jis, tada susikaupė ir pradėjo patį intensyviausią ir sunkiausių pasekmių

turėsiantį pokalbį savo gyvenime. — Jūs paskambinote į palydos telefonu liniją. Kuo galiu padėti?

Nuo atsakymo jam vos neplyšo ausų būgneliai.

Tai buvo vienas klaikios nevilties kupinas riksmas.

2

— Klausau? Kas čia kalba? Prašau, pasakykite, kuo jums galiu padėti?

Riksmas nutilo.

Džiulis nesąmoningai čiupo bloknotę ir tušinuką, kad užsirašytų skambučio laiką.

09 22.

— Ar jūs klausote?

— Kas... Kaip... ai, ne, aš...

Sunkus greitas alsavimas. Neviltis.

— Labai atsiprašau, aš...

Neabejotinai moters balsas.

Pašnekovai vyrai buvo reta išimtis. Palydos telefonu paslauga dažniausiai naudodavosi moterys, kurioms naktimis tekdavo grįžti namo per automobilių stovėjimo aikšteles, tuščias gatves ar net mišką. Vienoms tekdavo iki vėlumos dirbti, kitoms — sprukti iš nemalonių pasimatymų arba tiesiog grįžti iš užsitęsusių vakarėlių, kuriuose pasilikdavo jų draugės. Staiga atsidūrus vienuoje tokiu paros metu, kai nesinori skambučiu žadinti giminaičių, tamsoje apima didžiulė baimė. Ypač kai tenka eiti tuščiomis automobilių aikštelėmis, prastai apšviestomis požeminėmis perėjomis arba tiesiog neapgalvotai trumpinti kelią atokiuose užkampiuose. Tada prireikia kompaniono, kuris saugiai palydėtų per nakties gaubiamą miestą.

Kompaniono, kuris ištikus nelaimei tiksliai žinotų žmogaus buvimo vietą ir galėtų greitai iškviešti pagalbą, nors tokių atvejų Palydos linijos istorijoje pasitaikė tikrai nedaug.

— Aš turiu... baigti pokalbį, — pasakė ji.

Džiulis sunerimo, kad moterį galėjo išgąsdinti žemas jo balsas. Kad nenutrūktų ryšys, reikėjo veikti labai greitai.

— Gal norite, kad sujungčiau su palydove moterimi? — paklausė jis, nors puikiai žinojo, kad žodžiai *palydovė* ir *moteris* šioje situacijoje reiškia tą patį ir vartoti juos abu beprasmiška.

Vis dėlto Džiulis spėjo, kad skambinančiajai (jis pasižymėjo — šiek tiek virš trisdešimties) buvo labai sunku susikaupti, todėl stengėsi formuluoti sakinį kuo aiškiau ir kuo paprasčiau.

— Aš suprantu, kad jums esamomis aplinkybėmis nemalonu kalbėtis su vyru.

Palydos telefonu besikreipiančių moterų nuogąstavimai, kaip ir dauguma žmonių baimių, dažniausiai būna nepagrįsti. Vis dėlto dažniausiai tikrą arba grynai įsivaizduojamą pavojų sukelia vyrai (pavyzdžiui, girtas tipas, besikabinėjantis metro stotyje). Taigi Džiuliui būdavo visiškai suprantama, jeigu moteris nenorėdavo kalbėti su atstovu tos lyties, kuri sukėlė baimę, kad ir kokia ji būtų neracionali.

— Ar sujungti? — antrą kartą paklausė jis ir galų gale sulaukė atsakymo, kuris, deja, dar labiau sutrikdė.

— Ne, tai ne dėl to. Aš... aš to net nepastebėjau.

Ji atrodė išsigandusi, bet nebuvo apimta panikos. Panašu, kad šiai moteriai buvo tekę patirti daug didesnę baimę.

— Ko jūs nepastebėjote?

— Kad jums paskambinau. Tikriausiai tai nutiko lipant.

Lipant?

Linijoje vėl pasigirdo triukšmas, kurį neabejotinai kėlė vėjas — laimei, šį kartą jis nebuvo toks stiprus kaip pokalbio pradžioje. Skambinusi moteris tikrai buvo lauke.

Džiulio galvoje kirbėjo daugybė klausimų.

Kokia išsigandusi moteris kažkur lipa naktį? Per snygį?

— Koks jūsų vardas? — paklausė jis.

— Klara, — atsakė moteris.

Atrodė, kad ji išsigando to, ką pasakė. Tarsi vardas netyčia būtų išsprūdes iš lūpų.

— Gerai, Klara. Ar jūs ką tik norėjote paaiškinti, kad mums paskambinote netyčia?

Jis pasakė *mums*, nes įsivaizduojama komanda, stovinti už pašnekovo pečių, skambinančiajai turėjo teikti pasitikėjimo. Be to, Palydos linijoje iš tiesų dirbo keli savanoriai. Vien šiandien, šeštadienį, per patį linijos darbų įkarštį, prie kompiuterių Berlyne sėdėjo keturi savanoriai ir nuo dešimtos vakaro iki ketvirtos ryto laukė skambučių iš visos šalies. Vis dėlto viskas vyko ne didžiuliame biure, panašiam į buvusią Džiulio darbovietę — priešgaisrinės tarnybos skubiosios pagalbos centrą.

Palydos linijos programinė įranga kiekvieną skambutį nukreipdavo laisviems savanoriams, kad šie galėtų patogiai įsitaisę savo namuose rūpintis išsigandusiomis, vienišomis, o kartais ir sutrikusiomis skambinančiomis moterimis. Nuo tada, kai socialiniuose tinkluose pasklido informacija apie šį naują iš aukų finansuojamą pagalbos būdą, skambučių nuolat daugėjo. Vis dėlto nebuvo taip, kad Palydos linijos telefonas skambėtų nenuitildamas.

Savanoriams pakakdavo laiko susitvarkyti asmeninius reikalus, pažiūrėti *Netflix*, paklausyti muzikos ar paskaityti. Be to, jie naudojo belaidę laisvų rankų įrangą, todėl kalbėdami galėjo laisvai judėti namuose. Nemažai savanorių dirbo gulėdami lovoje ar net vonioje. Tikriausiai nedaugelis su pašnekovais bendravo sėdėdami prie rašomojo stalo kaip Džiulis, bet

tai buvo įprotis, išlikęs iš ankstesnio darbo. Nors kalbėdamas telefonu jis mėgo vaikščioti, pokalbio pradžioje jautė poreikį laikytis tam tikros tvarkos.

Džiulis mėgo į kompiuteriu paruoštą šabloną įvesti visą pašnekovės suteiktą informaciją, nors tai daryti buvo beprasmiška. Kitaip nei dirbant Skubiosios pagalbos tarnyboje, iškviečiamoje numeriu 112, čia jam nereikėjo aprūpinti greitosios pagalbos automobilio konkrečiai avarinei situacijai reikalinga informacija. Be to, ekrane jis nematė skaitmeninio miesto plano ir jame pažymėtos apytikslės vietos, kur galėtų būti pagalbą kviečiantis žmogus. Vis dėlto sėdint prie darbo stalo Džiuliui buvo lengviau susikaupti. Kalbėdamas su skambinančiais žmonėmis jautėsi tvirčiau.

— Taip. Tikriausiai netyčia išjungiau klaviatūros užraktą, — paaiškino Klara. — Mano mobilusis pats paskambino. Atleiskite už sutrukdyimą, aš visai nenorėjau paskambinti.

Išsaugotas numeris, pasižymėjo Džiulis. Vadinasi, tai ne pirmas kartas, kai Klara bijojo. Ne antras ir ne trečias. Tikriausiai baimę ji jautė dažnai, jeigu Palydos linijos numeris buvo išsaugotas tarp dažniausiai naudojamų.

— Labai atsiprašau, aš suklydau rinkdama numerį ir dabar noriu...

Buvo akivaizdu, kad Klara ketino užbaigti pokalbį. Džiulis negalėjo leisti, kad taip nutiktų.

Jis pakilo nuo rašomojo stalo. Senas parketas, nutryptas daugybės batų, subraižytas stumdomų baldų ir kartkartėmis nukrintančių daiktų, pavargęs sugirgždėjo po sportinių batelių padais.

— Neįsiseiskite, bet sprendžiant iš jūsų balso jums reikia pagalbos.

— Ne, — gerokai per greitai atsakė Klara. — Jau per vėlu.

— Ką norite tuo pasakyti?

Per telefono liniją jo ausis pasiekė verksmas — toks aiškus, jog akimirką pasirodė, kad garsas sklinda iš koridoriaus.

— Kam per vėlu?

— Aš jau turiu palydovą. Antro man nereikia.

— Jūs einate ne viena?

Vėjo ūžimas vėl šiek tiek sustiprėjo, bet Klaros balsas jį nustelbė:

— Pastarosiomis savaitėmis nė sekundės nebuvo viena.

— Kas buvo su jumis?

Klara sunkiai atsiduso, tada pasakė:

— Jūs jo nepažįstate. Daugių daugiausia — pažįstate jausmą, kurį jis sukelia, — moters balsas užlūžo. — Mirties baimę.

Ar ji verkia?

— O Dieve, atleiskite, — tarė ji, bandydama suimti save į rankas. O tada, Džiuliui dar nespėjus paklausti, apie ką ji kalba, paskubomis pridūrė: — Turime baigti pokalbį. Jis nepatikės, kad paskambinau netyčia. Kad suklydau rinkdama numerį. Prakeikimas — sužinojęs, kad aš jums skambinau, jis ateis ir pas jus.

— Ir ką padarys?

— Nužudys ir jus, — atsakė Klara.

Ši liguistai skambanti pranašystė Džiuliui sukėlė *déjà vu* jausmą.

3

Prieš keturias valandas

— Jeigu *apsiiksi* — tu miręs, — pajuokavo Cezaris.

Jis kaipmat liovėsi kikenti pamatęs, kaip Džiulis sutriko dėl tokios stačiokiškos pastabos.

— Atsiprašau, tai buvo per grubu.

Magnusas Kaizeris, draugų meiliai pravardžiuojamas Cezariu, kaltai pažvelgė į savo ilgametį geriausią draugą. Šalia jo prie rašomojo stalo stovintis Džiulis papurtė galvą ir numojo ranka.

— Kiek kartų tau sakiau, kad nesielgtum su manim kaip su kiaušiniu? Man tikrai nebus geriau, jeigu tu kiekvieną žodį sversi juvelyro svarstyklėmis.

— Vis dėlto tavo akivaizdoje tikrai neturėčiau vartoti tokių žodžių kaip „mirtis“, „negyvas“ ar „nužudymas“, — atsiduso Cezaris ir parodė į kompiuterį su Palydos linijos programine įranga, kurį pats ir atnešė Džiuliui. — Klausyk, gal tai tikrai šūdina idėja? Tau nereikėtų savaitgalį leisti kalbantis su nestabilios psichikos žmonėmis.

— Tave tiesiog graužia sąžinė, kad su niekuo to nesuderinai. Tačiau nesirūpink — niekas nieko nesužinos. Būk ramus — aš pakalbėsiu už tave palydos telefonu.

Atrodė, kad Cezarį draskė abejonės. Iš tiesų šiek tiek keblu buvo tai, jog jis savavališkai perdavė pareigas Džiuliui. Kompiuteris su Palydos linijos programine įranga buvo asociacijos nuosavybė ir jį leidžiama perduoti tik konkrečioms asmenims.

Cezaris neatsiklausęs paprašė draugo pavaduoti ir tai buvo ne visai sąžininga.

— Aš rasčiau kitą žmogų, kuris perimtų mano budėjimą... — pradėjo jis, bet Džiulis užgniaužė kylantį protestą paglostydamas ilgus šviesius draugo plaukus, kuriuos jis tebešukavo banglentininkų stiliumi.

Jau praėjo visa amžinybė nuo tada, kai Cezaris pastarąjį kartą matė jūrą. Ir šiame gyvenime jis daugiau niekada neskros bangų, stovėdamas ant savo mėgstamos banglentės.

— Kaip dažnai mums taip pasiseka? Kelintas pasimatymas per pastaruosius mėnesius tavęs laukia šįvakar?

Cezaris parodė didįjį pirštą, ant kurio per pirmą teisės studijų semestrą buvo išsitatuiravęs paragrafo ženklą. Dabar draugas gailėjosi dėl šio sprendimo, nes didžiosios advokatų kontoros jo nepriėmė ir teko dirbti su nuolat besikeičiančiais klientais iš laukų, miškų, pievų ir sąvartynų.

— Tai tikrai pirmas tavo pasimatymas, — konstatavo Džiulis. — Vertinant nuo vieno iki dešimties, kiek balų už patrauklumą skirtum tai Ksantipei*?

— Jos vardas Ksenija ir ji tikrai verta dvylikos balų. Mūsų savivalbos grupėje ne aš vienas padėjęs ant jos akį.

Cezaris nervingai pažiūrėjo į rankinį laikrodį — *Rolex Submariner*, — su kuriuo jis dar niekada nenardė ir tikriausiai nenardys. Laikai, kai Cezaris pateisino savo pravardę ir visose sporto šakose pasižymėjo kaip aršus kovotojas, baigėsi daugiau kaip prieš metus. Dabar atrodė, kad net skutimasis jam yra sunkus iššūkis. Dėl barzdos, mažiausiai savaitę nemačiusios skutimosi peiliuko, Cezaris atrodė gerokai vyresnis negu trisdešimt šešerių.

* Labai pikta, tulžinga moteris. Žodis kilęs iš graikų filosofo Sokrato žmonos vardo.

— Tai ko tu dar lauki? — paragino Džiulis. — Nešdinkis iš mano buto ir užkariauk savo svajonių moterį!

Džiulis atsistojo ir suėmė Cezario neįgaliojo vežimėlio rankenas, tačiau šis nuspaudė stabdį, kad draugas negalėtų jo tiesiog nustumti nuo rašomojo stalo.

— Aš tikrai negerai jaučiuosi, — tyliai pasakė ir pakėlė galvą.

Atrodė, kad jis žvelgė kiaurai Džiulį, tarsi šio nė nebūtų kambaryje. Toks žvilgsnis, panašus į atviromis akimis miegančio žmogaus, dažnai glumino Cezario nepažįstančius žmones. Jis taip žiūrėdavo kelis kartus per dieną ir dažnai be jokios priežasties. Atrodydavo, kad jo mintys klaidžioja kažkur labai toli, bet Džiulis žinojo, kad tokiomis akimirkomis draugas išgyvendavo pačius šviesiausius momentus. Po to Cezaris staiga suprasdavo, kad daugiau niekada gyvenime nebegalės vaikščioti, nes alkoholikas, partrenkęs jį *McDonald's* aikštelėje prie įvažiavimo, tikrai neatsisės į laiko mašiną ir nesugrįš į praeitį tam, kad girtas nesėstų prie vairo.

— Ramiai, bičiuli. Aš daugybę metų atsiliepinėjau į pačius keisčiausius skambučius skubiosios pagalbos numeriu, taigi tikrai sugebėsiu nuraminti porą bailių.

— Aš taip nemanau.

— Kodėl?

— Džiuli, tau mažiausiai reikėtų tuo užsiimti. Po visko, kas nutiko, tau tikrai vertėtų laikytis kuo toliau nuo žmonių, patekusių į ekstremalias situacijas.

— Turi omenyje tokius žmones kaip tu?

Džiulis priklaupė priešais neįgaliojo vežimėlį, kad galėtų pažiūrėti geriausiajam draugui tiesiai į akis.

— Ką nori pasakyti?

— Tu tikrai eini į pasimatymą?

Nustebintas tokio staigaus pokalbio posūchio Cezaris apsipylė ašaromis.

— Tu esi mano geriausias draugas? — paklausė jis Džiulio ir paėmė jo ranką.

— Nuo pradinės mokyklos.

Pasitaikė tik vienas laikotarpis, kai jūdviejų keliai buvo išsiskyrę. Tai nutiko vienuoliktoje klasėje, kai abu įsimylėjo tą pačią merginą. Tačiau net ir šią krizę jie įveikė. Galų gale tarp Cezario ir Dajanos užsimezgė artima draugystė, nors ji į poras pasirinko mokyklos gražuolį Džiulį.

— Būčiau gėjus, susituokčiau su tavimi, — pajuokavo Džiulis.

— Tada daugiau nekamantinėk manęs, gerai?

Džiulis atsistojo ir iškėlė rankas, taip parodydamas, kad pasiduoda.

— Tikiuosi, neprisidarysi kvailysčių? — paklausė Cezario, kai šis apsisuko ir nuriedėjo koridoriaus link.

„Vieną kartą jis nebeišters, — kadaise Džiuliui išpranašavo Dajana. — Cezariui nepakako valios mesti rūkyti, kai buvo krepšininkas, kaipgi jis ras jėgų gyventi paraplegiko gyvenimą?“

— Tai pasakysi, ką iš tikrųjų ketini veikti šįvakar?! — sušuko Džiulis Cezariui pavymui.

Jo geriausias draugas atsakė Tomo Kruzo citata iš filmo „Asai“, kurią jie juokaudami dažnai kartodavo mokyklos laikais:

— Galėčiau tau tai pasakyti, Džiuli. Tik tada turėčiau tave nužudyti.